

Geçici Eğitim Merkezlerinde Çalışan Okul Psikolojik Danışmanların Suriyeli Mülteci Çocuklara Yönelik Algılarının Metaforla İncelenmesi

Türk Eğitim Bilimleri Dergisi

Makale Türü: Araştırma

Makale Geliş Tarihi: 24.12.19

Makale Kabul Tarihi: 21.08.20

Makale Yayın Tarihi: 28.12.20

ORCID: 0000-0002-5184-8218,

0000-0002-4999-9594

Şerife Işık¹, Ümre Kaynak²

Öz

Bu çalışmanın amacı Geçici Eğitim Merkezlerinde (GEM) çalışan okul psikolojik danışmanlarının Suriyeli mülteci çocuklara yönelik algılarının incelenmesidir. Bu amacı gerçekleştirmek için metafor çalışması yapılmış, katılımcılardan “Mülteci (Suriyeli) çocuk gibidir/benzer, çünkü....” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Katılımcıların cevapları araştırmacılar tarafından kodlanmıştır. Katılımcıların tüm cevapları her iki araştırmacı tarafından incelenmiş ve kategoriler belirlenmiştir. Sonrasında katılımcıların metaforları kategorilere yerleştirilmiştir. Bir alan uzmanından alınan dönütlerle kategorilere ve kategori metafor eşleştirmelerine son hali verilmiştir. Bu kapsamda okul psikolojik danışmanlarının algılarının en çok zarar gören destek/emek/yönlendirilmeye ihtiyaç duyan, mücadeleci yapı, güçlü yanlar, zenginlik gibi kategorilerde toplandığı görülmüştür. Araştırma sonuçları alanyazında yer alan özellikle farklı çalışma gruplarının algıları ile karşılaştırılarak tartışılmış, bu meslek grubundaki algıların farklılıkların ve benzerliklerin nedenleri üzerinde durulmuştur. Araştırma sonuçlarına dayalı önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Mülteci çocuk, Okul psikolojik danışmanı, Metafor

Abstract

The aim of this study is to research the perception of the school counsellors working in the Temporary Education Centers (TECs) about the Syrian refugee children. A metaphor study is applied to the participants for this aim, and the participants are asked to complete the sentences such as “Refugee (Syrian) children are like, similar to, because”. The answers given by the participants are coded by the researchers, categories are fixed, and metaphors are placed into the categories. By the feedbacks taken from a field expert, categories and category metaphor matching were given to their final aspects. In this context, it has been observed that the perception of the school counsellors are collected in the categories such as mostly-damaged, need support/labor/guidance, contentious nature, strong sides, and prosperity. The results of the study are discussed by comparing especially with the perceptions of the different study groups which are in the literature, and it is focused on the reasons for the similarities and differences in this occupational group.

Keywords: Refugee child, School psychological counselor, Metaphor

¹ Şerife Işık, Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, serife7403@gmail.com

² Ümre Kaynak, Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, kayaciyumre@hotmail.com

Giriş

İnsanın yaşamını tehdit eden krizlerden biri olan savaşın etkisiyle Türkiye'ye göç eden ve geçici koruma statüsünde bulunan Suriyeli mülteci öğrenci sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu durum Suriyeli mülteci öğrencilerin eğitimlerine devam etmelerine yönelik çözümler üretilmesini zorunlu kılmış ve Geçici Eğitim Merkezleri (GEM) bu çözümlerden biri olarak uygulamaya konulmuştur. GEM okul çağındaki Suriyeli mülteci çocuklara ve gençlere yönelik kamplarda ve kamp dışında faaliyet gösteren, Suriye müfredatına bağlı kalarak Arapça eğitim veren ilkokul, ortaokul ve ortaöğretimi kapsayan eğitim merkezleridir (MEB, 2014). Ancak GEM'lerde fiziki alt yapının yetersiz oluşu, bazı illerde GEM'lerin bulunmaması (Coşkun ve Emin, 2016) ve Türkiye'ye göçün devam etmesi nedeniyle sürekli artan öğrenci sayısı da göz önünde bulundurulduğunda GEM'lerin sağlıklı koşullarda sürdürülebilir bir eğitim olanağı sunması güçleşmiştir (Kılcan, Çepni ve Kılınç, 2017). Bu nedenle MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğü'nün 2014 tarih ve 2014/21 sayılı "Yabancılara Yönelik Eğitim Öğretim Hizmetleri" genelgesiyle Türkiye'de geçici koruma statüsündeki Suriyeli mülteci çocuklar sadece GEM'lerde değil devlet okullarına yasal olarak kayıt olma hakkı kazanmıştır (Baloğlu, Göv ve Bağrıaçık, 2017). Bu yıl itibariyle MEB'e bağlı resmi okulda kitlesel göçle Türkiye'ye gelen 447.258; 213 GEM'nde 96.481 ve açık okullara kayıtlı 16.713, toplam 560.452 geçici koruma altında Suriyeli mülteci öğrenci bulunmaktadır (MEB, 2019).

Göç toplumsal değişimin neden olduğu kolektif bir eylemdir ve bu eylem hem göç alan hem de göç eden toplumlara etkiler (Castles ve Miller, 2008). Özellikle göç nedeniyle farklı kültüre sahip insanların bir arada yaşamalarını sürdürme zorunluluğu uyum sağlama sürecinde pek çok soruna neden olabilmektedir. Örneğin, mülteci çocuklar savaşa maruz kalmanın yanı sıra göç ederek sığındıkları ülkelerde dil, din ve kültür farklılığı nedeniyle sosyal adaletsizlik, aidiyet duygusu yoksunluğu, ekonomik imkânsızlıklar, dışlanma, yabancılaştırma gibi psikososyal, kültürel ve ekonomik sorunlar (Kirmayer vd., 2011) yaşamakla birlikte istismar, çocuk işçiliği, çocuk evlilikleri ve silahlı gruplara dâhil edilme gibi yaşam hakkı ihlallerine de uğramaktadırlar (UNICEF, 2016). Şirin ve Rogers Şirin (2015) Suriye savaşında çocukların % 60'ının şiddete tanık olduğunu ve bu çocukların % 30'nun birebir fiziksel ya da psikolojik şiddete maruz kaldığını bulgulamışlardır. Mülteci çocukların maruz kaldıkları tüm bu sorunlar beraberinde duygusal ve davranışsal sorunları da getirmektedir. Örneğin, Sanchez Cao, Kramer ve Hodes'e (2012) göre mülteci çocuklar yas, korku, hayal kırıklığı, kaygı gibi duygusal problemler; kontrol kaybı, ruminasyon gibi bilişsel problemler; tıbben açıklanamayan fiziksel şikâyetler; saldırganlık, kişilerarası ilişki sorunları, geri çekilme gibi sosyal ve davranışsal problemler yaşamaktadırlar. Ceri, Nasıroğlu, Ceri ve Çetin (2018) yaptıkları araştırmada Suriyeli mülteci çocuklarda post-travmatik stres bozukluğu, depresyon, altını ıslatma ve özel fobilerin en yaygın psikiyatrik sorunlar olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Benzer şekilde yüksek düzeyde depresyonun

görüldüğü Suriyeli mülteci çocukların (UNICEF-GAP Çalıştay Raporu, 2016; Özer ve Şirin, 2013) baş ağrısı, karın ağrısı, ellerde/kollarda ağrı gibi psikosomatik sorunlar yaşadıkları da (Özer ve Şirin, 2013) bulgulanmıştır. Türkiye’de Suriyeli mülteci öğrencilerin bu psikiyatrik sorunların yanı sıra dil ve kültür farklılığı nedeniyle arkadaşları tarafından dışlanma, kendini ifade edememe ve uyum sağlayamama gibi sosyal sorunlar (Kuzu Jafari, Tonga ve Kışla, 2018; Mercan Uzun ve Bütün, 2016; Polat, 2012) ve akademik başarısızlık (Sarıtaş, Şahin ve Çatalbaş, 2016) yaşadıkları belirlenmiştir. Tüm bu bulgular Suriyeli mülteci çocukların ruh sağlığı açısından sorunlar yaşadıklarını ortaya koymaktadır.

Alanyazında Suriyeli mülteci çocukların yaşadıkları sorunları belirlemenin dışında uyum sağlamak durumunda oldukları yeni toplumda nasıl algılandıklarına ilişkin araştırmalar da bulunmaktadır. Örneğin, Gürkan (2018) çalışmasında okul idarecilerinin Suriyeli mülteci öğrencilere yönelik metaforlarının çoğunlukla olumlu olduğunu (serçe, kuş, muhacir, gül, çiçek, fidan gibi) ancak olumsuz metaforların da bulunduğunu (önyargı, gülün diken, solan çiçek gibi) belirlemiştir. Benzer şekilde Sakız (2016) okul idarecilerinin Suriyeli mülteci çocukların kendi okullarında eğitim görmelerine sıcak bakmadıklarını ve göçle birlikte oluşan farklılığın okulların düzenini bozduğunu bulgulanmıştır. Mercan Uzun ve Bütün (2016) okul öncesi eğitim kurumlarında hem ailelerin hem de öğretmenlerin Suriyeli mülteci çocuklara yönelik algılarının olumsuz olduğunu ortaya koymuşlardır. Benli Özdemir (2018) ise yaptığı çalışmada Suriyeli mülteci öğrencilerle birlikte eğitim alan Türk öğrencilerin, Suriyeli mülteci öğrencilerle beraber eğitim almaktan mutsuz oldukları ve öğretmenlerin Suriyeli mülteci öğrencilere olan ilgilerinden rahatsız oldukları sonucunu elde etmiştir.

Görüldüğü gibi gelişimsel ihtiyaçların karşılanmasına, yaşam koşullarının iyileştirilmesine ve psikososyal desteğe ihtiyaç duyan Suriyeli mülteci çocukların maruz kaldıkları yoksunluklar ve sorunlar dikkat çekici boyuttadır. Çocuklara geldikleri kültürü tanıtan, yeni bir kültüre ve toplumsal yaşama uyumlarını kolaylaştıran, akademik becerilerini geliştiren ve sosyal duygusal gelişimine katkıda bulunan kurum okuldur (Schachner, 2017). Okullar göçmen ve mülteci çocukların farklı düzeylerde dışlanma ve ayrımcılığa uğradıkları kurumlardan biri olmakla birlikte (Baker, Varma ve Tanaka, 2001) göçmen ve mülteci çocukların ruh sağlığını iyileştirmeye yönelik müdahale ve önleme programlarının yapılması için en uygun kurumlardır (Hodes, 2000). Bu bağlamda pek çok risk faktörü ile karşı karşıya kalan Suriyeli mülteci çocukların yeni topluma uyum sağlama süreçleri ile ilgili en önemli koruyucu faktör eğitim sürecinde desteklenmeleridir. Bu noktada okul psikolojik danışmanlarının işlevi daha ön plana çıkmaktadır. Mülteci öğrencilerin yaşadıkları sorunların tespit edilmesinde ve gerekli psikolojik desteğin sağlanmasında kritik rol üstlenecek olan okul psikolojik danışmanlarıdır. Suriyeli mülteci öğrencileri kendine yetebilecek ve iyilik halini artıracak toplumsal uyum ve kabul süreçlerini hızlandıran koruyucu, önleyici ve iyileştirici hizmetler sunacak olan psikolojik danışmanların mülteci öğrencilere yönelik algılarının belirlenmesi önemlidir. Çünkü mülteci öğrencilerin geçmişinin, sahip

olduğu değer ve kültürün psikolojik danışmanları nasıl etkilediğinin değerlendirilmesi, mülteci öğrencilere sunulacak yardımların etkililiği bakımından kritik bir öneme sahiptir. Bu araştırma, GEM'lerde çalışan psikolojik danışmanların Suriyeli mülteci öğrencilere ilişkin sahip oldukları algıları metaforlar yardımıyla ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması, veri analizi bölümlerine yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli/ Deseni

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden sistematik metafor analizi deseniyle (Schmitt, 2005) gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda, bu çalışmada da GEM'lerde çalışan okul psikolojik danışmanlarının Suriyeli mülteci çocuklara yönelik algıları ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim-öğretim yılının sonunda GEM'lerde görevli olan 221 okul psikolojik danışmanı oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında eksik bilgilerin olduğu 4 veri çıkarılmış, analizler 217 katılımcı üzerinden yapılmıştır. Çalışma grubu 140 kadın (% 64.5), 76 (% 35) erkek ve bir cinsiyetini belirtmeyen (%.5) katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcıların yaşları 22 ile 48 arasında değişmekte ve yaş ortalaması 25.38'dir. Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların görev yerleri tüm Türkiye'yi kapsamakta ve çok çeşitlilik gösterme durumunda olsa da en çok 35 katılımcı (%16.1) ile Hatay ilinde daha sonra sırayla İstanbul 27 (12.4) ve Gaziantep 19 (%8.8) illerinde çalışan katılımcılardan oluşmaktadır. 63 katılımcı da (%29) görev yaptığı ili belirtmemiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmaya katılan GEM'lerde görev yapan okul psikolojik danışmanlarının "mülteci çocuk" kavramına ilişkin algılarını ortaya çıkarmak için katılımcılara "Mülteci (Suriyeli) çocuklar..... gibidir/benzer, çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Bu çalışmanın verileri 2018 yılı Ağustos ayında GEM'lerde görevli okul psikolojik danışmanlarının katılmak zorunda olduğu bir eğitimde bir hafta içerisinde toplanmıştır.

İşlem/Verilerin Analizi

Bu çalışma kapsamında 221 okul psikolojik danışmanına ulaşılmış, birden fazla metafor yazan ya da benzetmesine bir gerekçe sunmayan, nedenini yazmayan 4 katılımcının cevapları analiz sürecine dahil edilmemiş, metaforların analizi 217 katılımcının cevapları ile yapılmıştır.

Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda katılımcıların metaforları aşağıda değinilen aşamalarla analiz edilmiştir. İlk olarak katılımcıların her biri K1, K2 şeklinde kodlanmış, katılımcılar tarafından yazılan metaforlar alfabetik sıra ile listelenmiştir. Daha sonra kullanılan metaforlar her iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı metaforların ortak özellikleri bakımından kategorize edilmiştir. Sonrasında iki araştırmacı bir araya gelerek sınıflandırdıkları kategoriler arası uyuma bakıp, ortak kategoriler belirlemiştir. Değerlendirmede kategorilere ilişkin görüş birliğine varılmıştır. Bu kapsamda araştırmacılar tarafından 16 kategori belirlenmiştir. Bu işlemden sonra ise yine iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı metaforlar kategorilere yerleştirilmiş, sonrasında yine bir araya gelinerek metafor kategori uyumlarını karşılaştırıp, metafor kategori yerleştirmesine son hali verilmiş, metafor kategori eşleştirilmesinde görüş birliğine varılmıştır.

Nitel araştırmalarda araştırma sonuçlarının inandırıcılığını sağlamanın iki temel ölçütü geçerlik ve güvenilirliktir. Bunu sağlamanın yollarından biri de araştırmacının topladığı verileri ayrıntılı olarak rapor etmesi ve sonuçlara nasıl ulaştığını detaylı olarak anlatmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada da araştırma sonuçlarının geçerliğini sağlamak amacıyla veri analizi süreci ve 16 kategoriye nasıl ulaşıldığı detaylı şekilde açıklanmıştır. Elde edilen verilerin güvenilirliğinin sağlanması amacıyla ise araştırmacılar tarafından hazırlanan kategorilere metaforların yerleştirildiği form, bir alan uzmanına verilmiş, uzmandan hem kategori temalarının uygunluğu hem de metafor kategori eşleştirmelerini incelemesi istenmiştir. Bu süreçte ilgili uzmanın analiz sonuçlarına ilişkin görüşleri, Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen güvenilirlik Uyuşma yüzdesi $\text{Güvenirlik} = \frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}} \times 100$ formülüyle hesaplanmıştır. Hesaplama sonucunda 16 temayla ilgili değerleyiciler arası uyum puanı %84.21 $(16 / (16+3) \times 100)$, metaforların kategoriler uyumluluğu ile ilgili değerleyiciler arası uyum puanı da % 92.62 bulunmuştur. Değerleyiciler arası uyumun %70 ve üzeri olması (Miles ve Huberman, 1994) arzu edilen güvenilirliği sağlayacağı düşünüldüğünde %93 oranında bir uyum sağlanmış olması çalışmanın güvenilirliği açısından yeterli görülebilir. Son olarak uzmandan gelen dönütlerle kategorilerde birleştirmeler yapılmış, metafor kategori eşleştirmeleri tekrar gözden geçirilerek kategorilere son hali verilmiştir. Son halinde 13 kategori alanı ve bu alanlara yerleştirilen metaforlar yer almıştır.

Bulgular

Bu bölümde GEM’lerde çalışan okul psikolojik danışmanlarının “Suriyeli mülteci çocuk” kavramlarına ilişkin oluşturdukları metaforlar kategorilere ayrılarak analiz edilmiştir. Her kategorinin sonunda o kategoriye ait metaforlar ve metaforların gerekçeleri örnek verilmiştir. Bu araştırma kapsamında araştırmacılar tarafından 13 kategori belirlenmiş, metaforların kategorilere göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Metaforların Kategorilere Göre Dağılımı

Kategoriler (n=13)	f	%
Zarar gören	51	23.50
Destek/Emek/Yönlendirilmeye İhtiyaç duyma	50	23.04
Mücadeleci yapı	20	9.22
Güçlü Yönler	18	8.29
Zenginlik	18	8.29
Bütünsel yaklaşım	12	5.53
Masumiyet	9	4.14
Niteliği gizli kalan	8	3.68
Bakış açısı	7	3.22
Ötekileştirme	6	2.76
Biriciklik/Değerlilik	6	2.76
Risk altında/Müdahale edilmesi gereken grup	4	1.84
Diğer	8	3.68
Toplam	217	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere GEM’lerde çalışan okul psikolojik danışmanlarının Suriyeli mülteci çocuk kavramına ilişkin algılarının en çok zarar gören (n=51, % 23.50) kategorisinde toplandığı, daha sonra sırasıyla destek/emek/yönlendirilmeye ihtiyaç duyma (n=50, % 23.04), mücadeleci yapı (n=20, % 9.22), güçlü yönler (n=18, % 8.29), zenginlik (n=18, % 8.29), bütünsel yaklaşım (n=12, % 5.53), masumiyet (n=9, %4.14), niteliği gizli kalan (n=8, % 3.68), bakış açısı (n=7, % 3.22), ötekileştirme (n=6, %2.76), biriciklik/değerlilik (n=6, % 2.76), risk altında olan/müdahale edilmesi gereken grup (n=4, %1.84) ve hiçbir kategoriye ait olmayan diğer (n=8, %3.38) kategorilerinin izlediği görülmüştür.

Zarar Gören Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Zarar Gören Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Eşya (sahipsiz eşyalar, abajur, elektrik süpürgesi, bavul, misafirler için ayrılmış kahve fincanları, karmaşık bir yumak, pinpon topu, topaç)	8	15.68
Çiçek (yaprakları dökülmüş çiçek, solmuş çiçek, hüznü çiçeklere, susuz kalmış çiçek, bahçeden koparıp vazoya konan bir çiçek, dalından koparılmış bir çiçek)	6	11.76
Renk (gri renk, beyaz)	6	11.76
Kuş (kafesteki kuş, kanadı kırık kuş, yeni doğmuş kuşlara)	4	8.84

Müzik aleti (Davul, keman, gitar, ney)	4	7.84
Yiyecek (nar, antepfıstığı, tost)	3	5.88
Kitap (yıpranmış kitap, roman)	2	3.92
Bebek (kirlenmiş, eski bir oyuncak bebek, yeni doğmuş bebek)	2	3.92
Su (kirlenmiş su, çamurlu su)	2	3.92
Kum	1	1.96
Kırılmış dal	1	1.96
Haber bültenleri	1	1.96
Bu ülkedeki diğer azınlıklar	1	1.96
Cam şişede denize atılmış mektup	1	1.96
Sudan çıkmış balık	1	1.96
Körebe	1	1.96
Kaos	1	1.96
Deniz Taşı	1	1.96
Garip	1	1.96
Bir ağır demir	1	1.96
Kırılmış cam	1	1.96
Ay	1	1.96
Kaplumbağa	1	1.96

Tablo 2’de görüldüğü üzere zarar gören kategorisinde en çok eşya (n=8, %15.68), daha sonra renk (n=6, %11.76) ve çiçek (n=6, %11.76), kuş (n=4, %8.84) metaforlarının yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukların gördükleri zararlara, onların yaşadıkları olumsuz yaşam olaylarına, kırılğanlıklarına, hassas yönlerine, onların yaşadıklarına karşı diğer insanların seyirci kalmasına ve iki kültür arasında kaldıkları ikileme odaklanmasıdır. Zarar gören kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili doğrudan katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K39: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar kırılmış dal gibidir, çünkü pervasızca, onun bir canlı olduğunu düşünmeden o ağaca asılıp zarar verilmiş ve canları acıtılmış.”

K171: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar kaplumbağa gibidir, çünkü evini, barkını, derdini, sıkıntısını bir kabuğa sığdırmışlardır. Her an kabuğu da kaybetme korkusu yaşarlar.”

K134: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar misafirler için ayrılmış kahve fincanlarına benzer, çünkü insanların aklına çok gelmezler. Sadece belli zamanlarda gelirler ve işleri bitince yerlerine geri koyulurlar. Bu çocuklarda insanların aklına TV’de görününce gelir ve TV kapatıldıktan sonra kaldırılırlar.”

Destek/Emek/Yönlendirilmeye İhtiyaç Duyma Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Destek/Emek/Yönlendirilmeye İhtiyaç Duyma Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Bitki (antoryum çiçeği, solmuş çiçek, salondaki çiçek, çiçek fidesi, fidan, ağaç, tomurcuk, kozalak,	11	22
Eşya (kurşun kalem, ısıtıcı, kumbara, klima, elektrikli süpürge, perde, bardak, boya kitabı, boş meyve sepeti, ceviz kıracağı, değişik renklerin bir arada olduğu yün iplik)	11	22
Yiyecek (Maraş dondurması, olmamış meyve, ekmeç, kivi, domates, pılav)	6	12
Toprak (kum toprağı)	2	4
Kuş (kanadı olmayan kuş, yaralı bir kuş)	2	4
Doğa olayları (gökkuşağı, yağmur)	2	4
Keman	2	4
Su (bulanık su)	2	4
Kedi	1	2
Yeni doğmuş bir bebek	1	2
Kutup yıldızı	1	2
Sürpriz yumurta	1	2
Kömür	1	2
Nükleer santral	1	2
Kahve	1	2
Ham madde	1	2
Hamur	1	2
Uçurtma	1	2
Şoförü olmayan araba	1	2
Şefi olmayan bir orkestra	1	2

Tablo 3'te görüldüğü üzere destek/emek/yönlendirilmeye ihtiyaç duyma kategorisinde en çok eşya (n=11, %15.68) ve bitki (n=11, %11.76) daha sonra ise yiyecek (n=6, %8.84) metaforlarının yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özelliklerine bakıldığında Suriyeli mülteci çocukların ilgi gösterildiğinde ve ihtiyaçları karşılandığında olumlu sonuçlar elde edileceği, yok sayılıp emek verilmediğinde de olumsuz sonuçların ortaya çıkacağına odaklanmasıdır. Ayrıca bu çocukların içinde buldukları durum nedeniyle yönlendirilmeye ihtiyaç duyulmalarına odaklanan metaforlar da bu kategoride ele alınmıştır. Destek/emek/yönlendirilmeye ihtiyaç duyma kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili doğrudan katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K9: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar ked gibidir, çünkü sevmeye, ilgilenilmeye, başlarının okşanmasına ve temel ihtiyaçlarının doyrurulmasına ihtiyaçları var. Sevgiyle yaklaştığımız sürece gönüllerini kazanabiliriz. Temel ihtiyaçları karşılanmayınca da saldırganca davranışlar da bulunabiliyorlar.”

K110: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar şoförü olmayan araba gibidir, çünkü şoförü olmayan araba duvara, insanların mallarına kısacası çoğu şeye zarar verebilir. Metafor yaparsak şoföre ihtiyaçları var. Belirsizlikle başa çıkmaları ve direktif sağlayan insanlara ihtiyaçları var.”

K100: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar çiçek fidesine benzer, çünkü ekersen, sularsak büyür yetişir, ekmezsek kurur, kaybolur.”

Mücadeleci Yapı Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Mücadeleci Yapı Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Çiçek (gelincik çiçeği, kurak toprakta açmış çiçek, kardelen, sarmaşık)	5	25
Dağ	1	5
Bilenmiş bıçak	1	5
Kardeş	1	5
Leylek	1	5
Anka kuşu	1	5
Lavaş	1	5
Ağaç	1	5
Yumurtadan çıkan kareta kareta	1	5
Uçurtma	1	5
Kelebek	1	5
Yıldız	1	5
Dünya	1	5
Siyah renk	1	5
Ekmek	1	5
Umut	1	5

Tablo 4’te görüldüğü üzere mücadeleci yapı kategorisinde en çok çiçek (n=5, %25) metaforlarının yer aldığı görülmüştür. Bunun yanı sıra yıldız, dünya, ağaç, dağ gibi doğa ağırlıklı ya da leylek, anka kuşu, kelebek gibi hayvan metaforları da yer almıştır. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukların başa çıkma becerilerine, bu zor koşullarda hayatta kalmak için verdikleri çabalara, mücadelelerine odaklanan metaforlar olmasıdır. Mücadeleci yapı kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili doğrudan katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K5: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar sarmaşık gibidir, çünkü çok fazla koparılmaya, tahribe maruz kalmış olmalarına rağmen büyümeye devam ederler. Hatta bazıları çok renkli, güzel kokulu çiçekler verirler."

K177: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar dünya gibidir, çünkü yaşadıkları onca şeye ve içlerinde kopan fırtınalara rağmen dönmeye devam ederler, yaşamaya ve yaşatmaya devam ederler."

K218: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar ekmek gibidir, çünkü acıktığımızda aklımıza hemen ekmek gelir, Ekmek aslında bir hayatta kalma, yaşama devam etmeyi temsil eder. Mülteci çocuklar da yaşama tutunmaya çalışıyorlar.

Güçlü Yönler Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Güçlü Yönler Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Nar	2	10
Güneş (bulutların ardındaki güneş)	2	10
Mavi	2	10
Kuş	1	5
Deniz	1	5
Gökkuşluğu	1	5
Yıldız	1	5
Mavi sırt çantası	1	5
Umut	1	5
Çölde kaktüs	1	5
Darbuka	1	5
Bir kavanoz bal	1	5
Orman	1	5
Bulut	1	5
Nehir	1	5

Tablo 5'te görüldüğü üzere güçlü yönler kategorisinde nar, güneş ve mavi metaforları (n=2, %10) ve orman, bulut, nehir, yıldız, deniz, yıldız, gökkuşluğu (n=1, %5) gibi doğa ağırlıklı metaforlar yer almıştır. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukların sahip olduğu olumlu özelliklere, uyum sağlama becerilerine, içinde buldukları topluma sağladığı katkılara odaklanmasındır. Güçlü yönler kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K157: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar umuda benzer, çünkü onlara bakınca umudu, iyiliği ve masumluğu görüyorum. Çok umutluyum."

K164: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar cöldeki kaktüse benzer, çünkü çevrelerinde onlara iyi gelecek kaynak bulmaları yok denecek kadar az. Ekonomi, sosyal destek, aile eğitim seviyesi... Sadece içlerinde barındırdıkları güç onları yeşertecek ve bunun yanında o kaktüse yağmur yağar ve güneş açarsa daha da güzelleşir. Biz de onlara yağmur ve güneş olmaya çalışıyoruz."

K73: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar bir kavanoz bala benzer, çünkü arılar bal yapabilmek için birçok çiçekten faydalanırlar, birçok çiçeği gezerler. Somumda da ortaya tatlı bir şey çıkar. Bu çocuklar Türkiye'de birçok yer gezdiler, birçok öğretmenle

Zenginlik Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Zenginlik Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Gökkuşuğu	8	44.44
Havai fişek	1	5.55
Ağaçtaki yapraklar	1	5.55
Kar tanesi	1	5.55
Çiçek	1	5.55
Kitap	1	5.55
Aşure	1	5.55
Renk	1	5.55
Mandal	1	5.55
Piyano	1	5.55
Zeytin	1	5.55

Tablo 6'da görüldüğü üzere zenginlik kategorisinde bir metaforun çok sık cevap olarak verildiği görülmüştür, diğer kategorilerde böyle bir durum görülmemiştir. Bu kategoride en çok gökkuşuğu (n=8, %44.44) metaforunun tekrar ettiği, bu metafora ek olarak aşure, çiçek, kar tanesi (n=1, %5.55) gibi metaforların yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukların bireysel farklılıklarının zenginlik kaynağı olarak ve kültürel çeşitlilik olarak algılanmasıdır. Zenginlik kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K99: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar gökkuşuğuna benzer, çünkü hepsi ayrı bir renk ayrı bir güzellik bir araya gelince bütünleşip görsel şölen yaratıyor."

K138: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar aşureye benzer, çünkü hepsi birbirinden farklı ama birleştiklerinde farklılıkları güzel bir bütün oluşturabiliyor."

K78: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar kar tanesine benzer, çünkü dışarıdan sadece mülteci kavramına sığdırılıp hepsine aynı gözle bakılsa da hiçbiri birbiriyle aynı değil. İçlerinde kar tanesi sayısı kada farklılıklar var. Çok güçlü, güçsüz, temiz, kirli, çalışkan, tembel binlerce farklı sıfat, farklı binlerce karakter var."

Bütünsel Yaklaşım Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Bütünsel Yaklaşım Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Renk (lacivert, kırmızı)	2	16.66
Renk kartelası	1	8.33
Sürpriz yumurta	1	8.33
Güneş	1	8.33
Çorba	1	8.33
Kuş	1	8.33
Nar	1	8.33
Künefe	1	8.33
Kaktüs	1	8.33
Piyano	1	8.33
Kar	1	8.33

Tablo 7'de görüldüğü üzere bütünsel yaklaşım kategorisinde renk (n=2, %16.66), renk kartelası, çorba, künefe, kaktüs (n=1, %8.33) gibi metaforların yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocuklara olumlu ve olumsuz özellikleri ile bir bütün olarak onlara yaklaşılmasına odaklanmasıdır. Bütünsel yaklaşım kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K84: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar kuşa benzer, çünkü hem cıvı cıvı neşeliler hem göç etmenin verdiği ürkekliği üzerlerinde taşıyorlar."

K143: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar nar gibidir, çünkü tek bir nesne gibi ama içinde yüzlerce derdi, neşesi, öfkesi var. Hadi ona dokun ve içindekileri gör."

K149: "Mülteci (Suriyeli) çocuklar lacivert rengi gibidir, çünkü gökyüzünün özgür mavisiyle karanlığın siyahının karışımına benzer."

Masumiyet Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Masumiyet Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Renk (mavi, beyaz)	2	22.22
Çiçek	2	22.22
Beyaz kâğıt	1	11.11
Güneş	1	11.11
Su	1	11.11
Çamaşır makinesi	1	11.11
Horoz şekeri	1	11.11

Tablo 8’de görüldüğü üzere masumiyet kategorisinde renk, çiçek (n=2, %22.22), horoz şekeri, çamaşır makinesi (n=1, %11.11) gibi metaforların yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukların saf, temiz, masum sadece çocuk olarak algılanmasıdır. Masumiyet kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K107: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar beyaz kâğıt gibidir, çünkü çocuklar günahsızdır.”

K137: “Mülteci Suriyeli çocuklar suya benzer, çünkü su gibi şeffaf, katkısız, berraktır.”

K184: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar çamaşır makinesi gibidir, çünkü mülteci çocuklar çevre tarafından üstlerine/içlerine kirli şeyler atılmasına rağmen tertemizler.”

Niteliği Gizli Kalan Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Niteliği Gizli Kalan Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Kutu (kapalı kutu, kilitli bir kutu)	2	25
Sonu görünmeyen tünel	1	12.5
Karmaşa	1	12.5
Saklambaç oyunundaki saklanan kişiye	1	12.5
Hacıyatmaz	1	12.5
Menekşe	1	12.5
Şehir manzarası	1	12.5

Tablo 9’da görüldüğü üzere niteliği gizli kalan kategorisinde kutu (n=2, %25), sonu görünmeyen tünel, saklambaç oyununda saklanan kişi, hacıyatmaz, şehri manzarası (n=1, %12.5) gibi metaforların yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukların sadece dışarıdan bakarak anlaşılacak özelliklere sahip olduklarına, daha yakından tanıdıkça farklı özelliklerin ortaya çıkacağına, kendilerini saklama, kapalı kutu gibi özelliklere odaklanmasıdır. Niteliği

gizli kalan kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K167: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar şehir manzarasına benzer, çünkü uzaktan bakınca her şey yolunda, kusursuz, güzel görünür. Ancak içine girince çok derin olayların varlığını anlarız.”

K87: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar kilitli kutu gibidir, çünkü hem açması zordur hem de açtıktan sonra içinden ne çıkacağı belli olmaz.”

K58: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar hacıyatmaza benzer, çünkü derinlere indikçe bir şeyler çıkar.”

Bakış Açısı Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Bakış Açısı Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Kitap (siyasi kitap, üzeri tozlanmış bir kitap)	2	28.57
Mona Lisa	1	14.28
Gökkuşluğu	1	14.28
Siyah fondaki beyaz ışığa	1	14.28
Roka	1	14.28
Çölde vaha	1	14.28

Tablo 10’da görüldüğü üzere bakış açısı kategorisinde kitap (n=2, %28.57), Mona Lisa, roka, çölde vaha (n=1, %14.28) gibi metaforların yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukların insanlar arasında farklı algılanma biçimlerine, bu farklı algılamalar nedeniyle farklı düzeylerde kabul edilmelerine odaklanmalıdır. Bakış açısı kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K40: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar Mona Lisa gibidir, çünkü nasıl bakarsan öyle görürsün.”

K90: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar siyasi kitaplar gibidir, çünkü bu kitapları hangi bakış açısıyla okuduğuna göre farklı anlamlar çıkarabilirsin.”

K101: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar gökkuşluğu gibidir, çünkü gökkuşluğu çıktığında sadece farkında olanlar bakanlar o güzelliği görür.”

Ötekileştirme Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Ötekileştirme Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Yemek (etli ve sebze türü yemeği)	2	33.33
Brokoli	1	16.66
Kiler dolabı	1	16.66
Küflenmiş ekme	1	16.66
Bana	1	16.66

Tablo 11’de görüldüğü üzere ötekileştirme kategorisinde ağırlıklı olarak yemek (n=2, %33.33) ve brokoli, küflenmiş ekme (n=1, %16.66) gibi yiyecek metaforların yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukların dışlanmalarına, kabul edilmemelerine, onların farklılıklarına vurgu yapılmasına odaklanan metaforlar olmasıdır. Ötekileştirme kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K204: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar etli ve sebze türü yemeğine benzer, çünkü içinden insanların sevdiğini tabağına alıp sevmeyenlerini ayırdığı, bazı insanların-özellikle bizim meslek grubumuzun-da yemeğin içindekileri ayırt etmeden kocaman bir kepçe tabağına koyduğu bir yemektir.”

K121: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar brokoliye benzer, çünkü onları sevenler ve sevmeyenler birbirinden kesin çizgilerle ayrılırlar ama bu onların yararlı olduklarını/olabilecekleri gerçeğini değiştirmez.”

K183: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar kiler dolabı gibidir, çünkü istenmeyen fazlalıklar, gereksiz tüm eşyalar bu dolaba konulur. Bazı insanlar da bu çocukları göz ardı etmekte.”

Biriciklik/Değerlilik Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Biriciklik/Değerlilik Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Kasa	1	16.66
Kayıp hazine	1	16.66
İçi renkli şekerle dolu olan cam bir kavanoz	1	16.66
Gökkuşak	1	16.66
Mücevher	1	16.66
Tencere	1	16.66

Tablo 12’de görüldüğü üzere biriciklik/değerlilik kategorisinde ağırlıklı olarak kasa, hazine, mücevher (n=1, %16.66) gibi metaforların yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukları değerli bir hazine olduğuna, içlerinde çok değerli özellikler

taşıdıklarına, eşsizliğine ve değerliliğine vurgu yapan metaforlar olmasındır. Biriciklik/değerlilik kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K108: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar mücevhere benzer, çünkü her çocuk özeldir.”

K21: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar kayıp hazine gibidir, çünkü zenginliklerle dolu ve her zenginliğe açık çocukların kaybolmuş ama çok çok değerli bir hazineden farkı yoktur.”

K105: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar gökkuşağı gibidir, çünkü her birinin kendi içinde kendisine özgü bir yağmurla açığa çıkmak isteyen renkleri vardır.”

Risk Altında Olan/Müdahale Edilmesi Gereken Kategorisine İlişkin Bulgular

Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13. Risk Altında Olan/ Müdahale Edilmesi Gereken Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Çalkalanmış bir gazlı içecek	1	25
Düdüklü tencere	1	25
Dondurma	1	25
Pamuk şeker	1	25

Tablo 13’te görüldüğü üzere risk altında olan/müdahale edilmesi gereken kategorisinde gazlı içecek, düdüklü tencere, dondurma, pamuk şeker (n=1, %25) metaforlarının yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride yer alan metaforların ortak özellikleri Suriyeli mülteci çocukların risk altında gruplar olduklarına, müdahale edilmezse daha kötü sonuçlara neden olabileceklerine, kontrol edilmeleri gerektiğine odaklanmasıdır. Risk altında olan/müdahale edilmesi gereken kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K119: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar çalkalanmış gazlı içecek gibidir, çünkü sürekli kontrol edilemez bir enerji halindedir. Bunu kontrol etmekte ve sağlıklı şekilde ifade etmekte zorlanıyorlar. Aynı zamanda sakinleşip dinginleşmekte de güçlük çekiyorlar. Eğer kapak açılırsa da hem kendilerini hem çevreleri zarar görüyor. Kapak açılmadan sallanmadan müdahale etmemiz gerekiyor.”

K211: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar düdüklü tencere gibidir, çünkü gerginliklerinin giderilmemesi durumunda her an patlayabilirler.”

K54: “ Mülteci (Suriyeli) çocuklar dondurma gibidir, çünkü acele etmezsek erirler.”

Diğer Kategorisine İlişkin Bulgular

Diğer kategorisinde yazıldıkları gerekçeler nedeniyle başka hiçbir kategoriye girdirilemeyen ya da gerekçeleri anlaşılamayan metaforlar yer almaktadır. Bu kategoride yer alan metaforların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14. Diğer Kategorisinde Yer Alan Metaforların Dağılımları

Metaforlar	f	%
Müzik aleti (piyano, çello)	2	25
Çiğköfte	1	12.5
Nasrettin Hoca fıkraları	1	12.5
Saklambaç	1	12.5
Katlanabilen masa	1	12.5
Saat	1	12.5
Kurbağa yeşili rengi	1	12.5

Tablo 14’te görüldüğü üzere diğer kategorisinde müzik aleti (n=2, %25), çiğköfte, fıkra, saklambaç, saat, renk, masa (n=1, %12.5) metaforlarının yer aldığı görülmüştür. Bu kategoride diğer kategorilerde yer alan metaforlarla benzer metaforlar yer alsa da gerekçeleri farklı olduğu için diğer kategorisinde yer almışlardır. Diğer kategorisinde yer alan metaforlarla ilgili katılımcıların cümlelerinden birkaç örnek aşağıda verilmiştir.

K191: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar çello gibidir, çünkü onun kadar kültürümüze yabancılar.”

K98: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar Nasrettin Hoca fıkraları gibidir, çünkü içinde hayata dair her zaman bir ders barındırır.”

K195: “Mülteci (Suriyeli) çocuklar saate benzer, çünkü günlük rutinlerine geri dönmelerini istiyorum.”

Tartışma ve Sonuçlar

GEM’lerde çalışan psikolojik danışmanların Suriyeli mülteci öğrencilere yönelik algılarının metaforlar aracılığıyla ortaya konulduğu bu çalışmada, üretilen metaforlar sırasıyla en çok “zarar gören”, “destek/emek/yönlendirilmeye ihtiyaç duyma”, “mücadeleci yapı”, “güçlü yönler”, “zenginlik”, “bütünsel yaklaşım”, “masumiyet”, “niteliği gizli kalan”, “bakış açısı”, “ötekileştirme”, “biriciklik/değerlilik”, “risk altında olan/müdahale edilmesi gereken grup” ve “diğer” kategorilerinde toplanmıştır.

Genel olarak değerlendirildiğinde tüm kategorilerde okul psikolojik danışmanlarının Suriyeli mülteci çocuklara yönelik algılarının olumlu olduğu görülmektedir. Örneğin “masumiyet, niteliği gizli

kalan, biriciklik/değerlilik” kategorilerinin içeriklerine bakıldığında çocukların saf, temiz, değerli ve eşsiz oldukları inancına ve daha yakından tanıdıkça farklı özelliklerinin ortaya çıkacağına ilişkin vurgular psikolojik danışmanların Suriyeli mülteci çocuklara yönelik olumlu bakış açısının yansımasıdır. Bu durum psikolojik danışmanların terapötik ilişki kurabilme ve sürdürülebilir becerisine (koşulsuz kabul, empati, güven, içten ve samimi olma); psikolojik danışmanın etnik ve ırksal gruplara ilişkin önyargılarının farkında olmasını, farklılıklara saygı duymasını, kültürel eşitlik anlayışına sahip olmasını içeren çokkültürlü psikolojik danışma yeterliği ile ruh sağlığı ve insani gelişmeyi engelleyen toplumsal engelleri ortadan kaldırmaya yönelik hak savunuculuğu ve sosyal adalet yeterliğine sahip olmaları ile açıklanabilir. Alanyazında farklı örneklerle yürütülen araştırmalarda Suriyeli mülteci çocuklara yönelik algıların çoğunlukla olumsuz olduğu görülmüştür. Örneğin, Benli Özdemir (2018) Suriyeli öğrencilerle birlikte eğitim alan ortaokul öğrencilerinin “Suriyeli öğrenci” denildiğinde en çok savaş, kavga, küfür, tembel gibi metaforlar ürettiklerini; Karagözoğlu (2017) ortaokul öğrencilerinin mülteci kavramına yönelik metaforlarının ağırlıklı olarak olumsuz içerik atfedilen fakir, dilenci, kış, risk gibi benzetmelerden oluştuğunu; Kara, Yiğit ve Ağırman (2016) Türkçe öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin büyük çoğunluğunun Suriyeli mültecileri kimsesi olmayan, yardıma muhtaç ve zarar veren kişiler olarak algıladıklarını bulgulamışlardır. Benzer şekilde bazı araştırmalarda (Aydoğdu ve Ayanoglu, 2019; Emin, 2016; Sakız, 2016) öğretmen ve yöneticilerin Suriyeli mülteci çocukların devlet okullarında eğitim görmelerine olumsuz yaklaştıkları belirtilmiştir. Gerek öğrencilerin gerekse öğretmen ve yöneticilerin olumsuz tutuma sahip olmaları Suriyeli mülteci çocukların okula uyum sağlamaları ve kendilerini okula ait hissetmelerinin önünde büyük bir engel oluşturur niteliktedir. Okul, öğrencilerin hem akademik hem de sosyal/duygusal alanlarda başarılı olmaları için belli beceri ve yaşantıların kazandırıldığı bir ortamdır. Bu noktada göçe maruz kalan Suriyeli çocukların yeni ülkeye ve topluma uyum sağlamaları sürecinde aile, okul ve toplum işbirliğinin sağlanmasında okul psikolojik danışmanlarının olumlu tutuma sahip olmaları son derece önemli görülmektedir.

Araştırmada araştırmacılar tarafından belirlenen “zarar gören, destek/emek/yönlendirilmeye ihtiyaç duyma, ötekileştirme ve risk altında olan/müdahale edilmesi gereken” kategorilerinin içeriklerine bakıldığında Suriyeli mülteci çocukların yaşamlarında var olan risk faktörlerini vurguladığı görülmektedir. Risk faktörleri olumsuz bir durum ortaya çıkma olasılığını artıracak ya da var olan bir problemin süregelmesine neden olacak etkiler olarak tanımlanır (Kirby ve Fraser, 1997). Birey, aile ve toplum ekseninde sorunların ortaya çıkmasına ya da artmasına neden olabilecek risk faktörleri genetik, biyolojik, psikososyal ve demografik koşulları ya da özellikleri içerebilir (Terzi, 2008). Okul psikolojik danışmanlarının ürettikleri metaforlar–sahipsiz eşya, bavul, kırılmış dal, şoförü olmayan araba, olmamış meyve, küflenmiş ekme, çalkalanmış gazlı içecek gibi- Suriyeli mülteci çocukların yaşamlarında var olan risk faktörlerini içermektedir ve bu metaforlar alanyazında Suriyeli mülteci

çocukların yaşadıkları sorunları ortaya koyan araştırma bulgularıyla (Emin, 2016; Human Rights Watch, 2015; Kardeş ve Akman, 2018; Koman, 2016; Mercan Uzun ve Bütün, 2016; Şimşek, Bastık ve Parlak, 2017) tutarlık göstermektedir.

Araştırmanın bir diğer bulgusu okul psikolojik danışmanlarının Suriyeli mülteci çocuklara ilişkin ürettikleri ve “mücadeleci yapı ve güçlü yönler” kategorileri altında toplanan metaforların- kardelen, sarmaşık, umut, çöldeki kaktüs gibi- yaşamlarında var olan zorluklarla başa çıkmalarını sağlayan koruyucu faktörleri içermesidir. Koruyucu faktörler, risk ya da zorluğun etkisini yumuşatan, azaltan ya da ortadan kaldıran, sağlıklı uyum ve bireyin yeterliklerini geliştiren bireysel, aile ve toplum temelli özellikleri içerir (Masten, 1994). Alanyazında pek çok risk faktörüne maruz kalan mülteci çocuklarda kendini toplama gücünün gelişimini sağlayan koruyucu faktörleri inceleyen araştırmalar mevcuttur. Bu araştırmalarda mülteci çocukların yeni bir kültüre uyum sağlamada, hayata yönelik olumlu bakış açısının (Carlson, Cacciatore ve Klimek, 2012), destekleyici ilişkilerin (Daud, Klinteberg ve Rydelius, 2008), sosyal desteğin (Demir, 2017; Pieloch, McCullough ve Marks, 2016; Slejpen, Boeije, Kleber ve Mooren, 2015), okula devam etme ve okula bağlılığın (Gülersez, 2019; Hek, 2005; Pieloch, McCullough ve Marks, 2016) koruyucu faktörler olduğu belirlenmiştir.

Okul psikolojik danışmanlarının Suriyeli mülteci çocuklara ilişkin ürettikleri metaforların - gökkuşağı, aşure, kar tanesi, piyano, kitap gibi- yer aldığı bir diğer kategori “zenginlik”tir. Göç nedeniyle bir arada yaşamak zorunda kalan farklı kültürlere sahip insanların birbirleriyle etkileşimleri sonucu birbirlerinin değişmesine neden olması kültürleşme olarak ifade edilmektedir (Sam ve Berry, 1995). Kültürleşme sürecinde hem göç edenlerin hem de ev sahibi kültürün pek çok sorun yaşaması muhtemeldir. Okul bir kültürleşme ortamı olarak ele alındığında (Dyal ve Dyal, 1981) okul psikolojik danışmanların Suriyeli mülteci çocukların kültürel değerlerine duyarlık göstermesi ve bu bağlamda ev sahibi kültürün bireylerine model olması okul içinde ve okul dışında Suriyeli mülteci çocukların uyumunu kolaylaştıran önemli bir unsur olarak değerlendirilmelidir. Okul psikolojik danışmanlarının diğer bireyleri kültüre duyarlık konusunda eğitime (Gibson ve Mitchell, 2016) ve hak savunuculuğu yapma sorumluluğu (Lewis ve Bradley, 2000) bulunmaktadır. Kültürel farklılıkları olan Suriyeli mülteci çocukların okula uyumunun sağlanmasında çok kültürlü psikolojik danışma yeterliklerine sahip olma ve bu çocukların hak savunucusu olma okul psikolojik danışmanlarının etkin yardım sunmasını engelleyecek olan önyargılarla, olumsuz inanç ve tutumlarla baş edilmesini kolaylaştırır niteliktedir. Bu bağlamda okul kültürünün bütünleştirici olması, o okulda farklılıkların bir zenginlik kaynağı olarak görülmesi ve farklılıklara yönelik olumlu tutumun desteklenmesi sürecinde okul psikolojik danışmanların bilgi, beceri ve yetkinlikleriyle ile mümkün görünmektedir.

Araştırmanın sonuçları bir bütün olarak değerlendirildiğinde okul psikolojik danışmanlarının Suriyeli mülteci çocuklara yönelik olumlu tutumlarının, bu çocukların yaşamlarındaki risk faktörlerinin

ve koruyucu faktörlerin belirlenmesi göç sonrası yaşanabilecek uyum problemlerini önleme ve müdahale çalışmalarının etkililiğini artıracak düşünülmemektedir. Bu bağlamda okul psikolojik danışmanlarının göç olgusunun boyutları ve bireyin yaşamına etkisi ile ilgili diğer paydaşları bilinçlendirmesi, okul personeli, aile ve toplum ile işbirliği içinde okul temelli önleyici çalışmalara yer vermesi, Suriyeli mülteci çocukların göç öncesinde, göç sırasında ve yeni bir ülkeye uyum sağlama sürecinde deneyimlerinin anlaşılması ve başa çıkma kaynaklarının güçlendirilmesi için çok boyutlu müdahale programları geliştirmesi önemli görülmektedir. Öte yandan ilgilenilen belirli bir grupta çalışmak için gerekli uygulama, beceri, profesyonel deneyim ve eğitime sahip olmak yeterlilik anlamına gelmektedir (Hays ve Singh, 2012). Türkiye’de yükseköğretim alanındaki yeterlilikler Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Temel Alan Yeterliliklerine göre şekillendirilmektedir (Yükseköğretim Kurulu, 2020). Psikolojik danışman yeterlilikleri öğretmenlik yeterliliklerinden farklı olmakla birlikte özellikle kültüre duyarlılık, hak savunuculuğu ve sosyal adalet gibi yeterliklerin öğretmen yeterlikleri arasında yer alması gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle öğretmen yeterlikleri ile ilgili yapılacak araştırmalarda özellikle bu yeterlikler üzerinde çalışılması, Eğitim Fakültelerinde bu yeterlikleri geliştirmeye yönelik derslerin ve uygulamalara yer verilmesi önemli görülmektedir.

Kaynaklar

- Aydoğdu, F. ve Ayanoğlu, M. (2019). Ortaokulda görev yapan öğretmenlerin “Suriyeli Çocuk” kavramına ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *Uluslararası Mardin Artuklu Multidisipliner Çalışmalar Kongresi Bildirileri*, 274-282.
- Baker, C., Varma, M. ve Tanaka, C. (2001). Sticks and stones: Racism as experienced by adolescents in New Brunswick. *The Canadian Journal of Nursing Research*, 33(3), 87-105.
- Baloğlu, M., Göv, E. ve Bağrıaçık, T. (Edt.) (2017). *Geçici koruma statüsündeki bireylere yönelik rehberlik hizmetleri kılavuz kitabı*. Ankara: Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
- Benli Özdemir, E. (2018). Geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilerle birlikte eğitim alan Türk öğrencilerinin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Tarih Okulu Dergisi*, 11(34), 1199-1219.
- Carlson, B. E., Cacciatore, J. ve Klimek, B. (2012). A risk and resilience perspective on unaccompanied refugee minors. *Social Work*, 57(3), 259–269. <http://dx.doi.org/10.1093/sw/sws003>
- Castles, S. ve M. J. Miller (2008) *Göçler çağı-modern dünyada uluslar arası göç hareketleri*. (B. Uğur Bal ve İ. Akbulut, Çev.) İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi.
- Ceri, V., Nasıroğlu, S., Ceri, M. ve Çetin, F. Ç. (2018). Psychiatric morbidity among a school sample of syrian refugee children in Turkey: A cross-sectional, semistructured, standardized interview-based study. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 57(9), 696-698.

- Çoşkun, İ. ve Emin, M. N. (2016). *Türkiye'deki Suriyelilerin eğitimde yol haritası. Fırsatlar ve zorluklar*. İstanbul: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA).
- Daud A., Klinteberg B. ve Rydelius P. A. (2008). Resilience and vulnerability among refugee children of traumatized and non-traumatized parents. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, 2(7), 1-11. <https://doi.org/10.1186/1753-2000-2-1-11>.
- Demir, Ö. O. (2017). *Suriyeli göçmen üniversite öğrencilerinde yılmazlığın incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Dyal, J. A. ve Dyal, R. Y. (1981). Acculturation, stress and coping: some implications for research and education. *International Journal of Intercultural Relations*, 5(4), 301-328. [https://doi.org/10.1016/0147-1767\(81\)90045-6](https://doi.org/10.1016/0147-1767(81)90045-6)
- Emin, M. N. (2016). *Türkiye'deki Suriyeli çocukların eğitimi temel eğitim politikaları*. Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı. İstanbul: Turkuvaz.
- Gibson, R. L. ve Mitchell, M. H. (2016). Psikolojik danışma ve rehberlik. S. Doğan (Ed.). *Çok kültürlü psikolojik danışma*. (D. Y. Kağnıcı, S. Koydemir ve Ö. Özü Cengiz, Çev). içinde (199-211). Ankara: Nobel.
- Gülersez, Ü. (2019). *Suriyeli mülteci öğrencilerde kendini toplama gücünün incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gürkan, U. (2018, June). *Eğitim kurumlarındaki idarecilerin Suriye'den göç ve Suriyeli öğrenciler hakkındaki metaforik algıları*. International Congress on Politic, Economic and Social Studies (ICPESS)'de sunulmuş bildiri, Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir.
- Hays, D. G. ve Singh, A. A. (2012). *Qualitative inquiry in clinical and educational settings*. New York: Guilford.
- Hek, R. (2005). The role of education in the settlement of young refugees in the UK: The experiences of young refugees. *Practice*, 17(3), 157-171. <https://doi.org/10.1080/09503150500285115>
- Hodes, M. (2000). Psychologically distressed refugee children in the United Kingdom. *Child Psychology & Psychiatry Review*, 5(2), 57-68.
- HRW (Human Rights Watch). (2015). *"Geleceğimi hayal etmeye çalıştığım da hiçbir şey göremiyorum" Türkiye'deki Suriyeli mülteci çocukların eğitime erişimini önündeki engeller- Kayıp bir nesil olmalarını önlemek*. https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/turkey1115tu_web.pdf adresinden edinilmiştir.
- Kara, Ö. T., Yiğit, A. ve Ağırman, F. (2016). The Study Of The Perceptions Of The Students Studying In The Department Of Turkish Teaching In Çukurova University About The Term Syrian Refugee. *Eğitimde Kuram ve Uygulama Dergisi*, 12(4), 945-961.

- Karagözoğlu, N. (2017). Ortaokul Öğrencilerinin Etkinliklerle Müze Eğitimine İlişkin Görüşleri: Yozgat Müzesi Örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 33-50.
- Kardeş, S. ve Akman, B. (2018). Suriyeli sığınmacıların eğitimine yönelik öğretmen görüşleri. *İlköğretim Online*, 17(3), 1224-1237. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2018.466333>
- Kılcan, B., Çepni, O. ve Kılınç, A. Ç. (2017). Mülteci öğrencilere yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 14(2), 1045-1057. <https://doi.org/10.14687/jhs.v14i2.4324>
- Kirby, L. D. ve Fraser, M. W. (1997). Risk and resilience in childhood. In M. Fraser (Eds.), *Risk and resilience in childhood* (pp.10-33). Washington, DC: NASW Pres.
- Kirmayer, L. J., Narasiah, L., Munoz, M., Rashid, M., Ryder, A. G., Guzder, J., ... Pottie, K. (2011). Common mental health problems in immigrants and refugees: general approach in primary care. *Canadian Medical Association Journal*, 183(12), 959-967.
- Koman, E. (2016). Suriyeli mülteci çocuklar ve engellenen eğitim hakkı. *Heinrich Böll Stiftung Derneği Alternatif Dergisi*, 2,4-8. https://tr.boell.org/sites/default/files/alternatif_02_web_tr.pdf adresinden erişilmiştir.
- Kuzu Jafari, K., Tonga, N. ve Kışla, H. (2018). Suriyeli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri ve uygulamaları. *Acjes*, 2(2), 134-146. <https://doi.org/10.31805/acjes.479232>
- Lewis, J. ve Bradley, L. J. (2000). *Advocacy in counseling*. Greensboro: Caps.
- Masten, A. S. (1994). Resilience in individual development: Successful adaptation despite risk and adversity. In M. C. Wang ve E. W. Gordon (Eds.), *Educational resilience in inner-city America: Challenges and prospect* (pp.3-25). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- MEB (2019). Geçici koruma altındaki öğrencilerin eğitim hizmetleri. https://hbgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_01/29143928_18-01-2019_Yinternet_BYIteni.pdf adresinden erişilmiştir.
- MEB. (2014). *Yabancılara Yönelik Eğitim-Öğretim Hizmetleri*. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/yabyonegiogr_1/yabyonegiogr_1.html adresinden erişilmiştir.
- Mercan Uzun, E. ve Bütün, E. (2016). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki Suriyeli sığınmacı çocukların karşılaştıkları sorunlar hakkında öğretmen görüşleri. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 72-83.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2nd edition). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Özer, S. ve Şirin, S. R. (2013). *Suriyeli Mülteci Çocuklar Saha Araştırması Sonuç Raporu*. Bahçeşehir Üniversitesi: İstanbul.

- Pieloch, K. A., McCullough, M. B. ve Marks, A. K. (2016). Resilience of children with refugee statuses: A research review. *Canadian Psychology/Psychologie canadienne*, 57(4), 330-339. <https://doi.org/10.1037/cap0000073>
- Polat, F. (2012). *Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu ilköğretim öğrencilerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Sakız, H. (2016). Göçmen çocuklar ve okul kültürleri. *Göç Dergisi*, 3(1), 65-81.
- Sam, D. L. ve Berry, J. W. (1995). Acculturative stress among young immigrants in Norway. *Scandinavian Journal of Psychology*, 36(1), 10-24. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9450.1995.tb00964.x>
- Sanchez-Cao, E., Kramer, T. ve Hodes, M. (2012) Psychological distress and mental health service contact of unaccompanied asylumseeking children. *Child Care Health Dev*, 39(5),651–659. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2214.2012.01406.x>
- Sarıtaş, E., Şahin, Ü. ve Çatalbaş, G. (2016). İlkokullarda yabancı uyruklu öğrencilerle karşılaşılan sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(1), 208-229.
- Schachner, M. K. (2017). From equality and inclusion to cultural pluralism– evolution and effects of cultural diversity perspectives in schools. *European Journal of Developmental Psychology*, 3(2), 1-17. <https://doi.org/10.1080/17405629.2017.1326378>
- Schmitt, R. (2005). Systematic metaphor analysis as a method of qualitative research. *The Qualitative Report*, 10(2), 358-394.
- Şimşek, N., Bastık, U. ve Parlak, F. (2017). Sınıf öğretmenlerinin Suriyeli öğrencilerin sınıf içi uyum sorunları ile ilgili görüşleri. *II. International Academic Research Congress Abstracts Book*, 97-98.
- Şirin, S. R., ve Rogers-Şirin, L. (2015). *The educational and mental health needs of Syrian refugee children*. Washington, DC: Migration Policy Institute.
- Sleijpen M., Boeije H. R, Kleber R. J. ve Mooren T. (2015). Between power and powerlessness: a meta-ethnography of sources of resilience in young refugees. *Ethnicity & Health*. 21(2), 158-180. <https://doi.org/10.1080/13557858.2015.1044946>
- Terzi, Ş. (2008). Üniversite öğrencilerinde kendini toparlama gücü’nün içsel koruyucu faktörlerle ilişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(35), 297-306.
- Tunç, A. Ş. (2015). Mülteci davranışı ve toplumsal etkileri: Türkiye’deki Suriyelilere ilişkin bir değerlendirme. *Tesam Akademi Dergisi*, 2(2), 29–63.
- UNICEF (2016). *Türkiye’deki Suriyeli çocuklar bilgi notu*. http://unicef.org.tr/files/bilgimerkezi/doc/T%C3%BCrkiyedeki%20Suriyeli%20%C3%87ocuklar%20Bilgi%20Notu%20Nisan%202016_1.pdf adresinden edinilmiştir.

UNICEF ve Gap Çalıştay Final Raporu (2016). *Suriyeli Çocuk ve Gençlerin Güçlendirilmesi İçin Çalışma Alanlarının Belirlenmesi Çalıştayı*. 4-5 Mayıs 2016, Şanlıurfa.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı). Ankara: Seçkin.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) (2020). Türkiye yükseköğretim yeterlilikler çerçevesi. <http://tyyc.yok.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.

Extended Summary

A Metaphorical Analysis of Perception of the School Councillors Working in the Temporary Education Centers (TECs) about the Syrian Refugee Children

The number of the Syrian refugee students, who have been migrating to Turkey because of the war which is one of the crises that threatens the people's life who are under temporary protection status (in Turkey), has been increasing day by day. This situation necessitated finding solutions intended for helping the Syrian refugee students to continue their education, and Temporary Education Centers (TECs) have been put into practice as one of these solutions. TECs are educational centers that operate in and outside the camps for the Syrian refugee children and teenagers at school age, and which cover the elementary, secondary, and high school education, and give education in Arabic depending on the Syrian curriculum. (MEB, Ministry of National Education, 2014).

School is the institution that introduces the culture to the children they come from, makes it easy for them to adapt themselves to a new culture and social life, improves their academic skills, and supports their social-emotional improvement. (Schachner, 2017). In this context, for the Syrian refugee children, who are confronted with many risk factors, the most important protective factor for the adaptation process to a new society is to support them during their education processes. At this point, the functions of the school councillors become prominent. School councillors are the ones who take over a critical role in diagnosing the problems that the refugee children have and give the necessary psychological support to them. It is important to define the perceptions of the school councillors about the refugee children since they will be offering the protective, preventive, and curative services to the Syrian refugee children which will help them to be self-sufficient and will increase their well-being that will accelerate the social harmony and acceptance processes.

This study aims to find out the perceptions of the school councillors working at the TECs about the Syrian refugee children with the help of the metaphors. This study was carried out by qualitative research pattern, which is one of the qualitative research methods. Accordingly, in this study, it has been also tried to introduce the perceptions of the school councillors working at the TECs towards the Syrian refugee children. 217 school councillors who worked in the TECs at the end of the 2017-2018 Curriculum Year form the study group of this research. The study group consists of 140 women (64.5%), 76 men (35%) participants, and one (5%) participant who did not state the gender; their ages are between 22-48,

and their average age is 25.38. The school councillors participating in this study and working at the Temporary Education Centers, are asked to complete “Refugee (Syrian) children are like/similar to, because” sentence to learn their perceptions about their “refugee child” concept. While analyzing the data, the content analysis method is used. In this context, 16 categories were fixed by the researchers. The harmony score among the valuers about the 16 themes has been found out as 84.21%, and the harmony score among the valuers about the harmoniousness between the metaphors and categories has been found out as 92.62%. After introducing them to the expert opinion, the categories are integrated with the help of the experts' feedback, metaphor category matchings are reviewed, and then they are finalized. In the final aspect, 13 categories, and metaphors, which are placed in these fields, take part.

It was seen that the perceptions of the school councillors about the Syrian refugee children concept are collected in the mostly-damaged (n=51, 23.50%) category, and then in order of support/labor/needs directing (n=50,23.04%), combative structure (n=20, 9.22%), strong sides (n=18, 8.29%), prosperity (n=18, 8.29%), holistic approach (n=12, 5.53%), innocence (n= 9, 4.14%), quality stayed hidden (n=8, 3.68%), point of view (n=7, 3.22%), alienation (n=6, 2.76%), uniqueness/worthiness (n=6, 2.76%), under risk/needs intervention group (n=4, 1.84%), and none of the above categories (n=8, 3.38%) categories.

When the study results are discussed and evaluated in general according to these findings, it has been observed that the perceptions of the school councillors towards the Syrian refugee children are positive in all categories, unlike many studies in the literature. At this point, it is considered extremely important that having a positive attitude of the school councillors is of great importance for the Syrian children, who were exposed to migration, to obtain the family, school, and society cooperation in the adaptation process of the Syrian refugee children to the new country and society. When looked into the contents of the “damaged, needy about support/effort, being directed and under alienation, and risk/needs intervention” categories, the risk are found to be emphasized in the lives of syrian refugee children. Metaphors gathered under " combative structure and strong sides " categories are found to empahize the protevtive factor that enable them to cope with the difficulties that exist in their lives. Another category in which the metaphors take place that the school councillors produced about the Syrian refugee children is the “prosperity”. Causing the change of each other with the help of the interaction with the people from different cultures who have to live together because of the migration has been stated as acculturation. When the school is considered as an acculturation atmosphere, the school councillors’ sensitiveness to the cultural values of the Syrian refugee children, and in this context, modelling to the individuals of the host culture should be considered as one of the most important elements of the easy adaptation of the Syrian refugee children in and out of the school. In this regard, it

has been considered that having an integrative culture at school, seeing the diversities at that school as a source of richness, and supporting the positive attitudes towards the diversities at school will be possible by the attitudes and behaviours of the school councillors. When the results of this study are evaluated as a whole, it is thought that the positive attitudes of the school councillors towards the Syrian refugee children, their stress on emphasising the importance of the risk factors and protective factors in their lives will increase the effectiveness of the prevention and intervention studies after migration.